

Telegraful Român

Onor. Asociațiunea pentru literatură română și cultura poporului
Str. Șaguna 8

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorități și străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. Mitropoliei 35. — Articolele nepublicate nu se inapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 35.

Nr. 8770/1948 Prez.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal
Iubiților cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Ca toți să fie una... precum noi una suntem”.
Ioan 17, 21—22.

Iubiții mei fii sufletești,

Sărbătorile Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos au venit iarăși la noi cu toate bucuriile lor duhovnicești. Noi toți le întâmpinăm cu cântarea: „*Hristos se naște, măriți-l; Hristos din ceruri, întâmpinați-l; Hristos pe pământ, înălțați-vă*”. Intr'adevăr, se cade, iubiții mei, să-l întâmpinăm pe Domnul nostru Iisus Hristos, care se naște acum iarăși în sufletele noastre, cu bucuria ce ne-o dă siguranța că El ne aduce mântuirea de toate poverile păcatului și ne dăruiește viața cea adevărată și fericită. El a venit pe pământ ca noi să ne înălțăm din grijile pământești la gândurile cerești, la gândurile de curăție și de iubire de oameni, în cari petrec îngerii, locuitorii cerului. Acestea sunt hainele de sărbătoare cu cari întâmpină totdeauna creștinii pe Domnul sufletelor lor care vine la ei. Sunt haine cari produc bucurie și Domnului, dar îi fac și pe cei îmbrăcați în ele să se simtă bine.

Dar noi de astădată, iubiții mei, avem mulțumirea să întâmpinăm pe Domnul cu un adaus de podoabă la cele cu cari l-am întâmpinat în toți anii trecuți. E podoaba înfrățirii noastre a tuturor Românilor din Ardeal sub oblăduirea sfinte Biserici ortodoxe strămoșești, mireasa adevărată a lui Hristos Domnul. Mare bucurie îi facem cu aceasta Domnului și Mântuitorului nostru. Căci El pentru aceasta a venit în lume, ca să adune pe toți fiii Tatălui Său la un loc, *ca toți să fie una* în dragoste, precum El și Tatăl una sunt. Și mare i-a fost durerea când cei pe care i-a adunat prin jertfa Sa într'un trup, în trupul Său cel tainic, care e Biserica Sa, s'au desbinat între ei în multe credințe, ca și când s'ar fi împărțit Hristos. Și durerea i-a fost și mai mare când a văzut că nu numai neam de neam s'a despărțit, dar și în sânul aceluiaș neam s'au ivit desbinări, de nu i-se mai închină toți în aceleași biserici, de nu se mai împărtășesc toți din acelaș potir cu sângele Său.

Cât de îndurerat era bunul nostru Mântuitor când venind și la noi Români la sărbătorile Crăciunului, aici în Ardeal, nu ne găsea la un loc, ci pe unii din frații noștri îi găsea despărțiți de noi, ascultând nu de sfânta noastră Maică cea bună, care e Biserica lui Hristos, ci de scaunul papal, care e în afară de sufletul neamului nostru. Acum ei sunt cu noi, acum suntem cu toții la un

loc, în aceleași sfinte locașuri, cu aceiași preoți, cari săvârșesc sfânta liturghie inconjurați de tot poporul românesc în fiecare sat.

Acum s'a implinit în poporul nostru rugăciunea pe care mereu o făcea Domnul pentru lume: „*ca toți să fie una*”.

De acum putem implini cu fapta

Români cari țineau de Blaj de aceste lucruri, s'ar mira ca de ceva ce n'au auzit niciodată. Iar cu papa dela Roma sufletul lor n'avea legături și n'a simțit niciodată că ar avea vreo însemnătate în mântuirea lor sau în legătura lor cu Domnul Hristos, cum a simțit că are orice preot sau episcop al Bisericii răsăritene.

Călugării papistași și împăratul habsburg dela Viena au rupt o parte din preoții români dela Biserica cea adevărată a Răsăritului cu diferite viclenii și apoi au silit cu forța și o parte din poporul român din Ardeal să primească pe acești preoți, dar unirea aceasta a rămas numai de formă. Ea n'a fost primită de frații noștri în sufletul lor.

Așa se face că acum când vrășmașii credinței noastre nu mai au pu-

in sufletele oamenilor pentru reînchegarea unității în credință a poporului nostru. Infrățirea noastră din nou, în fața aceluiaș altar al sfinte noastre Biserică strămoșești, e un dar al Domnului nostru Iisus Hristos. Să ne arătăm vrednici de el. Căci Dumnezeu ni l-a dat, dar atârână și de noi ca să-l facem să rodească spre binele nostru. Și orice dar dă Dumnezeu, îl dă cu scopul acesta ca să fie sporit, după cum ne spune prin parabola talanților.

Drept aceea prin dragostea noastră între noi să facem cât mai adâncă unitatea în credință și în toate laturile vieții noastre. Credința cea una a noastră să ne-o întărim împreună, ca cheag de înfrățire între noi, să ne-o întărim și prin cuvânt, dar să ne-o întărim mai ales prin fapte de frățietate. Să muncim unii pentru alții și unii cu alții pentru bunăstarea întregului popor românesc și a scumpei noastre Țări. Să ne purtăm unii altora poverile și să ne încurajăm și ajutăm unii pe alții, căci nici un om nu poate trăi fără ajutorul semenilor săi. Mai ales în aceste zile de sărbătoare să nu lăsăm pe nimeni dintre noi să sufere lipsuri, ci să le întindem celor lipsiți ajutor și ușurare.

Unitatea în credință să fie temelia unității noastre depline în toate, sporindu-ne increderea neînduplecată în viitorul poporului nostru.

Așa împlinim voia Domnului nostru Iisus Hristos, care s'a rugat ca toți să fim una atât de desăvârșit precum și El cu Tatăl una sunt. Să ascultăm cântarea oștii cerești, care a răsunat deasupra peșterii din Viflaim în noaptea cea sfântă: „*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bună-nvoire*”. Să fim vestitorii și lucrătorii dragostei și ai păcii în casele noastre, în satele și n orașele noastre, pe întreg cuprinsul Țării noastre. Popor iubitor de pace am fost totdeauna și tot asemenea să ne dovedim și acum.

Așa se va naște cu adevărat și în sufletele noastre și așa il vom întâmpina după cuviință și întâmpinându-l ne vom înălța din cele de jos, din cele ale pământului, ale vrajbei și ale egoismului, în cele ale dragostei și ale sfinteniei.

Acestea dorindu-vi-le, iubiții mei fii sufletești, din prilejul sărbătorilor Nașterii Domnului și urându-Vă ca aceste sfinte sărbători și acelea cari vor urma ale Anului Nou și ale Bobotezei să le petreceți cu frăție și cu bucurie și să vă învredniciți a le ajunge încă întru mulți și fericți ani, Vă îmbrățișez pe toți cu iubire părintească și Vă împărtășesc arhierestile Mele binecuvântări.

Sibiu, la praznicul Nașterii Domnului din anul 1948.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor

(ss) **Nicolae,**
arhiepiscop și mitropolit

indemnului ce ni-l dăm mereu la Sf. Liturghie: „*să ne iubim unii pe alții, ca într'un gând să mărturisim*”.

Să ne îmbrățișăm, iubiții mei fii sufletești, cu toată dragostea unii pe alții. Uitată să fie desbinarea ce-a fost până acum între frați. Căci nu din vina noastră a Românilor a fost acea desbinare. Ci o parte din frații noștri au fost amăgiți, fără ca ei să știe, de dușmanii poporului nostru ca să se despartă de Biserica lor, acum 250 de ani. Mai bine zis ei nici nu știau că țin de altă Biserică, pentru că cei cari îi țineau legați de interese străine lor nici nu îndrăneau să-i îndemne să îmbrățișeze alte credințe decât cele ale legii strămoșești. N'au îndrăsnit să îndemne poporul să primească sfânta cuminecătură cu pâine nedospită, nici să creadă în purgator, nici să spună Credeul altfel decât în toate bisericile românești. Dacă i-ai întreba pe

tere politică să-i țină pe frații noștri cu sila lângă ei, aceștia s'au întors fără nici o greutate la sânul Bisericii strămoșești.

Laudă se cuvine lor, iubiții noștri, că și-au păstrat sufletul în cei 250 de ani neînstrăinat de credința românească ortodoxă și laudă li se cuvine că acum au dărmănat zidul care-i ținea despărțiți de noi toți. Mai ales laudă li se cuvine preoților lor, cari cei dintâi au pornit spre Biserica cea adevărată a întregului popor românesc punându-se în fruntea păstoritorilor lor în această faptă mare. Iar înaltei Stăpâniri a Țării noastre îi suntem mulțumitori că ne-a dat așezări care au făcut cu puțință împlinirea acestei vechi și călduroase dorințe a poporului nostru.

Dar mai presus de toate laudă și mărire se cuvine marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, a căruia putere a lucrat

„PE PĂMÂNT PACE

Sub puterea Ierusalimului stând Pe drumul regăsirii

Praznicul Nașterii Domnului și Mân-pentru multă vreme artificială stăpânire tuitorului nostru Iisus Hristos stă în anul acesta sub semnul unificării bisericești a Românilor din Ardeal. După un pătrar de mileniu de desbinare, ne regăsim iarăși loialtă, frate cu frate, în preajma leagănelui dumnezeesc al Celui ce s'a întrupat, a propovăduit, a murit și a înviat „ca toți să fie una”, preamărind cu o gură și cu o inimă pe Părintele luminilor și râvnind să plinim voia Lui întru totul.

Solia de pace pe pământ și între oameni bunăvoire, care a răsunat în noaptea cea sfântă sub cerul darnic al Vifleemului, pătrunde acum cu altă putere, mai răsbătătoare ca oricând, în inima poporului nostru dreptcredincios. Pricina de „deschilnire” dintre noi odată înlăturată, vom conțeni să ne mai gălăcim pentru iscodiri de minte omenească, din vina cărora eram împinși adeseori să nesocotim pe Hristos, uitând cu vinovată ușurătate că El e capul Bisericii, iar nu pontificele roman, hămesit după supremația universală cu ori ce preț.

Ne întorcem la esențial! Iată covârșitorul, imensul câștig, cu care se soldează procesul istoric al unificării noastre bisericești.

Ne întorcem la moștenirea nefalsificată pe care ne-au transmis-o străbunii, pe care a întinat-o desbinarea bisericească, urzită și săvârșită acum două veacuri și jumătate de coaliția iezuito-habsburgică. Iar moștenirea aceasta, în conștiința generațiilor precuroare, sub raport religios-bisericesc nu avea rădăcini romane și nici colorit apusean. Cu toate năpăstuirile prăvălite asupra lui de o istorie îngrată, Răsăritul a fost acela care a sprijinit pe umerii lui vânjoși cele mai pure tradiții ale creștinătății fidele Intemeietorului ei. Nici semiluna otomană, nici iureșul cōtropitor al altor seminții migratoare — tătare sau arabe — nu l-au putut despuia de aureola de leagăn terestru al creștinătății. E adevărat că Roma papală — scutită de încercările coștisoare, cari s'au abătut asupra creștinătății răsăritene în cele trecute vremi — a căutat pe toate căile să-și însușească prerogative de primăție în spațiul creștin, dar străduințele ei de expropriere a unei întâietăți, pe care istoria obiectivă i-o tăgăduiește, iar conștiința ecumenică creștină i-o refuză, s'au isbit de fiecare dată de masiva prezență a Ierusalimului. Cetatea obârșiei istorice a institutiei bisericești, reprezintă ceva mai mult decât o realitate topografică. Numele ei este înscris cu litere de foc în conștiința creștinătății.

...A poporului nostru inclusiv!

Badea Cârșan rămâne fărăndoială un tip original, dar alte considerente, decât de ordin religios bisericesc, zac la obârșia drumetiei lui spre Roma. Badea Cârșan e un singular, pe când Românii ardeleni, oameni din popor, cari au bătut drumurile Ierusalimului, se numără cu miile. Regiunile dela călcăiul Carpaților — Mărginimea, Țara Făgărașului și Țara Bârsei — sunt pline de cruci de piatră, așezate la răspântii de drumuri, ale căror inscripții, tocile de vreme, înveșnesc pomenirea cutărui sau cutărui „Hagiū de Ierusalim”, care n'a putut cobori cu haznă în mormânt înainte de-a ingenunchia pe lepezile, sfințite de urmele pașilor lui Iisus.

În conștiința poporului nostru, Ierusalimul reprezintă Cerul pogorît pe pământ. A fi creștin, pentru aceeași negreșelnică conștiință populară, înseamnă tot atâta cât a sta sub puterea Ierusalimului. Această conștiință nu există de ieri de-alaltăieri, ci de veacuri. E concescută pe ființa poporului nostru. Un episod pretrecut în toiul a-prigelor lupte de desrobire religioasă, cari au frământat Ardealul în cursul veacului 18, întărește afirmația de mai sus, conferindu-i prerogative de realitate istorică.

Era în preajma Crăciunului anului 1759.

Fenomenalul călugăr Sofronie dela Cioara, pornea tocmai atunci uriașă răsmeriță populară care avea să sdruncine

habsburgică în Ardeal. Într-o proclamație către popor, dată din Brad, făcea cunoaștere că se apropie ceasul curmării prigoanelor pentru nevrerea de-a se uni cu papa dela Roma și îndruma pe toți cei ce au avut de suferit din această pricină, să afirme sus și tare, la „investigația” pe care autoritățile administrative promiseseră s'o efectueze, că au ținut și țin de „ritul și religia grecească, (cea) care stă sub puterea Ierusalimului”.

Argumentul cu care Sofronie probează superioritatea creștinătății răsăritene, e impresionant. Invocarea lui într-o proclamație adresată poporului nostru de iobagi, ținând departe de luminile culturii, dovedește popularitatea lui. Îl înțelegeau toți, învățați și neînvățați; era un bun comun, corespundea unei convingeri obștești. De-aci tăria lui!

Vremile cari au urmat, cu interminabilele dispute asupra deosebirilor superficiale dintre frații oarecând una în credință, au aruncat asupra-i vâlul uitării.

Astăzi, ca pe-un mărgăritar de mult preț, e vremea să-l scoatem la iveală, toți cei ce ne-am regăsit la altarul credinței străbune, căci sub puterea Ierusalimului stând, înseamnă a ne așeza sub scutul lui Hristos, adevăratul și unicul Cap al Bisericii.

Prot. Dr. Grigorie T. Marcu
profesor universitar.

Prăznuirea zilei de sf. Nicolae la Sibiu

Ziua de Sf. Nicolae a fost prăznuită într'un cadru solemn. Încă din ajun, societatea misionară ortodoxă s'a prezentat în capela mitropolitană, aducând urări de sănătate I. P. S. nostru Nitropolit Nicolae. La fel, studenții Institutului nostru de teologie.

În ziua praznicului, sf. Liturghie a fost slujită de un mare sobor de preoți și diaconi. P. C. Prot. Gh. Secaș, în predică prezentând omagiul credincioșilor, a pomenit I. P. S. Sale, că își serbează onomastica a 29-a ca Mitropolit cu visul vieții împlinit: refacerea unității sufletești a poporului român din Ardeal.

După sf. Liturghie, a avut loc o recepție în reședința mitropolitană. În numele clerului și al poporului credincios, P. S. Sa arhierul Teodor a făcut urări I. P. S. Sale exprimând omagii și mulțămiri pentru tot binele și folosul duhovnicesc adus bisericii de către I. P. S. Sa în cei aproape 30 de ani de arhipăstorire.

A răspuns I. P. S. nostru Mitropolit mulțămind lui Dumnezeu pentru toate și exprimându-și increderea în virtuțile neamului nostru. A subliniat apoi rolul cel mare al bisericii în viața neamului nostru. De încheiere a împărțit tuturor arhieresti binecuvântări.

Drept răscumpărare a fel citărilor de sf. Nicolae, I. P. S. Sa a dăruit orfelinatlui din str. Dealului Nr. 13, suma de Lei 5000. Martor.

Din Ceaslov

Doar dobitoace necuvântătoare
Au stat în clipa'aceea mărturie
Căci Taina cea de Pace Făcătoare
Ochi omenești nu trebuiau s'o știe.

În ieslea boilor, ca o minune,
Te-ai pogorît din mila Ta cerească
Și n'a fost casă vrednică, Prea-Bune,
Pe Sfânta Sfintelor s'adăpostea.

În trup Te-ai învelit, ca într-o Slavă,
Tu Doamne, Cel născut din veșnicie,
Căci nu putea privirea mea bolnavă,
Să vadă'n duh dumnezeirea vie.

Zorica Lațcu

Au trecut 250 de ani de sângere, sbucium și nostalgii, isvorâte din desbinarea religioasă dela 1698. Și când privim peste noianul vremilor, cuprinzând într-o clipită toată frământata istorie a românilor din Ardeal, ne minunăm de extraordinara forță de luptă și progres cuprinsă în ființa spiritală a poporului. Că n'au fost deajuns apăsările feudalității medievale, ale iobăgiei naționale și sociale, ci interesele stăpânirii austriace au vrut să împartă în două sufletul însuși al poporului român, ca așa puterea lui să se spulbere, ca a oricărui neam ce se împerechează întru sine. N'au fost deajuns greutățile din afară, exploatarea nemiloasă a privilegiaților feudali, ci la aceasta au vrut să adauge și desbinarea dinlăuntru. Și ceea ce ne umple de mirare e că nici una, nici cealaltă n'au fost în stare să povârneasce și să nimicească acest popor. Sufletul lui a rămas întreg și neîmpărțit, plin de aceeași vigoare creștină și de aceeași virtuți străbune. Osteneala stăpânilor streine a fost zadarnică. Frontul sufletului românesc a rămas neclintit.

E drept că au fost vremuri, în cari ierarhia catolicizantă unită a făcut tot ce i-a stat în putință ca să adâncească o prăpastie fictivă între românii uniți și cei ortodocși. E destul să amintim aici celebra cuvântare dela 1851 a episcopului Alexandru Sterca-Șuluțiu, care făcând apel la întreg poporul românesc să treacă la uniație, afirma că „nici o legătură a sângelui nu-i așa de puternică și atrăgătoare de inima unui om către altul ca legătura și unirea religioasă și a credinței...; că oarecum firește așa este... ca să ne încredem și să ne apropiem mai lesne cu inima către acela, carele este cu noi de o religie și de o credință, decât de sângele și frățiele noastre de diversă credință”. E glasul, pe care l-am auzit și în vremea noastră din gura cătorva ierarhi „uniți”, cari socotesc pe românii ortodocși ca pe niște streini, ca pe niște păgâni și urâși de Dumnezeu, iară pe catolicii din alte popoare frați ai lor cu adevărat. Că pentru legătura credinței nu se sfiesc a rupe și a călca în picioare legătura sângelui, a limbii și a istoriei comune. Este aceea o pervertire a simțământului de român, care e explicabilă și posibilă la indivizi rupți din comunitatea poporului, crescuți, ca în seră, într'un anumit duh și sub un anumit desraj și trimiși pe urmă, ca niște ieniceri ai Romei, să junghie inima ortodoxă a a acestui neam. Dar pervertirea aceasta n'a fost posibilă și nu e posibilă pentru un popor întreg. Așa că toate silințele ipercatolicizante ale acestor vlăstare înstrăinate de sufletul poporului n'au reușit decât să zămislească ici-colo câte un preot după asemănarea lor și să adune în jur mănunchiuri firave de femei „extalice” sau de pretinși intelectuali, neobișnuiți să cugete singuri, ci bucuroși să fie turnați în calapoade gata, confecționate la Roma. Poporul însă a rămas același. Sufletul lui a fost refractar la toate încercările de inovație papistă.

Și dacă la 1698 protopopii au iscălit actul „unirii” cu condiția ca toată legea să stea pe loc (cum s'ar zice: ne schimbăm legea, dar, cu condiția să nu se schimbe nimic!), aceeași condiție s'a păstrat până astăzi nu datorită episcopilor uniți cu datorită poporului, care n'a îngăduit nici o schimbare a legii lui strămoșești. Acest lucru — că nu s'a schimbat nimic — l-a recunoscut însuși Alex. Sterca-Șuluțiu în aceeași cuvântare (fără să bage de seamă că se contrazice singur!): „Nu-i între noi — zi-

cea el — cea despărțire a religiunii, care este între alte conlocuitoare națiuni. Pe noi numai un nume — unit și neunit — ne desparte. Noi aceiași 7 sfințe taine, acelaș rit, sf. cărți bisericești, aceleași praznice și pe aceeași sfinți cinstim; aceleași principii ale religiei avem, toate lăsate de sfinții Părinți...”. El însă nu trăgea concluzia firească din această constatare: restabilirea unității de organizare bisericească a românilor „uniți și neuniți”. Și această unitate nu putea fi decât ortodoxă, pentru că sf. taine, ritul, sf. cărți, praznicele, sfinții, principiile etc. erau ortodoxe. Poporul — sub forma „unită” a păstrat toată comoara ortodoxiei sale strămoșești. El a fost și a rămas ortodox. De aceea pe unde mergi și astăzi — după 250 de ani de „uniație” — poporul, în marea lui majoritate nu știe de nici o deosebire esențială între ortodocși și uniți. Dacă-i întrebi pe țărani „uniți” ce deosebire e între ortodocși și uniți, răspund: că unii zic „duh”, alții „spirit”; că unii zic „Doamne miluște-ne”, alții „Doamne îndură-te spre noi”. În celelalte sunt una, că doar e aceeași liturghie a sf. Ioan Gură de Aur și aceeași slujbe. Iar de le pomeniști de papa, îți răspund că ei n'au nimic cu papa. Lor le trebuie preot să le împlinească nevoile religioase după cum au pomenit din bătrâni. Să nu le schimbe „legea”. De aceea vor să vadă cum slujesc preoții ortodocși. Asta e tot. Restul nu-i interesează. Ori dacă e vorba de schimbarea „legii”, primejdia inovațiilor venea din partea ierarhiei unite catolicizante: ea urmarea în mod programatic schimbarea legii pentru a frânge sufletul ortodox al poporului unit. Ei îi era teamă că acest suflet va cere și cârmuire ortodoxă — cum era și firesc. Odată cu revenirea uniților în sânul Bisericii ortodoxe ei au scăpat de pericolul acesta, căci au acum o ierarhie care este una cu poporul și priveghează cu adevărat ca nimic din legea strămoșească să nu se clintească sau să se piardă. De acum poporul nu mai are a se teme că i se schimbă legea: legea lui rămâne nestrăicată așa cum a păstrat-o 250 de ani împotriva tuturor încercărilor de catolicizare și cum Biserica ortodoxă a apărât-o prin grele lupte și sacrificii de-a-lungul veacurilor.

În aceste condiții unificarea bisericească la sate nu poate de sigur decurge — acolo unde lămurirea e făcută deplin — decât ca un proces firesc, fără sguduirii și fără sbucium. E o regăsire frățească. „Uniții” vin alături de ortodocși cu marele merit de a fi ținut legea neschimbată, cu toate că au stat sub acoperiș străin. Că noi, ortodocșii, am avut să ne apărăm legea numai împotriva presiunilor din afară, dară ei au apărât aceeași lege împotriva presiunilor dinlăuntru. Și au apărât-o cu atâta vigoare încât azi, când ne întâlnim sub acelaș acoperământ, în fața aceluiaș altar, parcă am fi fost de când lumea mereu împreună așa ne simțim de bine și de potriviiți întru toate. Parcă n'au fost 250 de ani de despărțire la mijloc, parcă am fost mereu una — așa de simplu se încheagă unitatea noastră bisericească.

Dându-ne seama de această unitate de fond, trebuie să fim înțelegători și plini de dragoste unii față de de alții, să nu ne împiedecăm de cuvinte sau de forme, să rezolvăm toate eventualele neînțelegeri cu răbdare și îngăduință. Să ne simțim frați întru toate, fără nici o deosebire. Vremea, care țese haina unității noastre spirituale, va nivela micile deosebiri dintre noi și astfel se va încheia procesul

INTRE OAMENI BUNĂVOIRE

Desăvârșirea comunității de dragoste a ortodoxiei românești

Vrăjmașii poporului și credinței ortodoxe au răspândit o sumă de svonuri mincinoase asupra unificării Bisericii Române din Ardeal.

In special s'a căutat a semăna îndoiala în sufletele preoților reveniți la ortodoxie, spunându-li-se că vor avea în Biserica ortodoxă o situație minoră, că parohiile le vor fi luate și date la preoții vechi ortodocși și alte svonuri, unul mai absurd și mai fals ca altul.

Ierarhia ortodoxă, prin înțelepciunea Prea Fericitului Patriarh Justinian, a dat însă un răspuns prompt tuturor acestor calomnii. S'a luat măsura ca niciun preot revenit la ortodoxie să nu fie cîntit din parohia sa, fiecare rămânând a păstori turma lui duhovnicească pe care a avut-o și mai înainte.

Ceva mai mult, din sânul foștilor preoți greco-catolici s'au numit pe lângă fiecare eparhie câte un vicar eparhial și de fiecare județ câte un protopop, arătându-se prin aceasta dragostea și prețuirea ce o are Biserica ortodoxă română față de frații preoți reveniți la credința strămoșească.

Astfel au fost numiți vicari eparhiali: la Sibiu Protopop Traian Belasçu; la Cluj: Protopopul Sabin Truția; la Oradea: Protopopul Carol Pop ș. a.

Instituirea la Sibiu a P. C. Protopop Traian Belasçu, ca vicar arhiepiscopesc și a P. C. Părinte Nicolae Geangalău, de consilier arhiepiscopesc

Intre promotorii acțiunii de revenire la Biserica ortodoxă a preoțimii și poporului greco-catolic din Ardeal sunt a se considera P. C. părinți Protopopi Traian Belasçu și Nicolae Geangalău. Amândoi sunt bărbați hoțărâți și pricepuși și au lucrat neosteniți la reușita acțiunii de înfocare la biserica strămoșească a clerului și credincioșilor uniți.

P. C. Părinte Prof. Belasçu fusese președinte al congresului preoților greco-catolici întruniți la Cluj, la 1 Oct. a. c. A condus împreună cu părintele Truția, Geangalău și alții delegația preoțimii unite la București, unde la 3 Oct. a. c., zi memorabilă, Sfântul Sinod, în frunte cu I. P. S. Sa Patriarhul Justinian, au primit în sânul Bisericii ortodoxe pe cei 430 preoți uniți cari semnaseră declarațiile de revenire la Ea.

Tot P. C. Părinte Belasçu, împreună cu părintele Geangalău, în mijlocul mulțimii delegaților clerici și mireni au proclamat la Alba-Iulia în 21 Oct. a. c. desființarea actului unirii dela 1700.

Luând în considerare această activitate desfășurată cu pricepere și deplin succes, I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, a chemat pe acești doi bărbați în preajma I. P. S. Sale și a instituit în cadrul solemn al unei ședințe plenare — 27 Nov. 1949 — pe P. C. protopop Traian Belasçu ca vicar arhiepiscopesc, iar pe P. C. părinte Nicolae Geangalău de consilier arhiepiscopesc.

Cei doi clerici distinși și-au exprimat toată grațitudinea față de I.

sul epocal, prin care poporul acesta devine iară o singură Biserică. Pentru că orice ar zice Alex. Sterca Șulțiu și urmașii lui, poporul nu-i de părerea că legătura credinței poate fi împotriva legăturii de neam, ci, poporul simte că legătura credinței și legătura neamului sunt așa de strâns înjugate cum e legătura dintre trup și suflet. Și cei ce sunt de acelaș sânge și de aceeaș limbă, acum știu că sunt și de aceeaș credință.

T. R.

Biblioteca Academiei R.P.R. are astăzi 780.000 volume. În afară de acestea are 1500 cărți românești vechi, unele de peste 450 de ani. În sala de lectură încap peste 100 de cetitori. Biblioteca e frecventată zilnic de 200—300 persoane.

P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și față de Consiliul arhiepiscopesc și și-au luat angajamentul de-a lucra și pe mai departe din toate puterile la cimentarea unificării bisericești.

Duminecă 28 Nov. a. c. în catedrala din Sibiu, P. C. Sa protopopul Traian Belasçu, noul vicar al arhiepiscopiei noastre, în fruntea unui sobor de protopopi și preoți, între cari și P. C. părinte N. Geangalău, a slujit cea dintâi liturghie în noua P. C. Sale calitate.

Cuvântul de învățătură l-a rostit cu aleasă iscusință și cu adâncă pătrundere, în ascultarea plină de reculegere a credincioșilor, I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae.

Instalarea vicarilor, consilierilor și protopopilor la Eparhiile din Ardeal

Instalarea vicarilor și protopopilor s'a făcut cu mare fast Duminecă 21 Noemvrie a. c. la toate centrele Eparhiale, când au fost instalați și protopopii de județ și s'au acordat și distincții tuturor preoților reveniți, cari s'au evidențiat în munca pentru unificarea Bisericilor române.

La Cluj instalarea vicarului Sabin Truția și a protopopilor de județ s'a făcut într'un cadru sărbătoresc în catedrala fostă unită „Schimbarea la față”, în asistența tuturor intelectualilor din Cluj și a mii de țărani veniți din toate colțurile Eparhiei Clujului. Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan a slujit înconjurat de un sobor de 16 preoți, 8 reveniți și 8 ortodocși vechi. La începutul Sinteii Liturghii I. P. S. Episcop Nicolae a hirotesit pe noul Vicar Sabin Truția și pe Consilierul Dr. I. Moldovan, după care au liturghisit împreună cu soborul, frații preoți reveniți, putându-se da seama că nu este nici o deosebire între felul de a sluji și că despărțirea a fost numai ceva superficial și o operă a vrăjmașilor poporului ardelean.

La sfârșit Prea Sfințitul Nicolae Colan a ținut o caldă și părintească cuvântare, în care a arătat că desbinarea dela 1700 a fost opera dușmanilor poporului român și că realmente cele patru puncte dogmatice n'au fost împărțite nici de cler și nici de norodul ardelean.

Noul vicar Sabin Truția, luând cuvântul a arătat că desbinarea a fost opera Curții dela Viena și a Vaticanului imperialist. În lătu area desbinării și refacerea unității de suflet a românilor s'a făcut din voința poporului și a preoților lui și ea nu va mai putea fi desfăcută în veci vecilor.

La urmă s'a dat cetire decretului episcopal de numire a vicarului și celorlalți demnitari bisericești numiți dintre foștii greco-catolici.

După Serviciul divin a urmat o agapă dată de P. S. Episcop Nicolae Colan, la care au participat intelectualii din Cluj, foștii preoți greco-catolici și cei ortodocși.

Calendarul „Bunului Creștin” pe anul 1949

Calendarul Arhiepiscopiei noastre se află aproape gata de tipărire la tipografia Arhidiecezană.

Încă înainte sfintelor sărbători vom trimite exemplarele lui iubitorilor noștri credincioși, vechi abonați din parohii.

Rugăm pe P. C. părinți protopopi, pe C. părinți preoți să vestească în cea dintâi Duminecă din fața altarului, pe credincioșii din parohii că și în acest an am tipărit la Sibiu un frumos calendar, „Calendarul Bunului Creștin”, pe care îl vom trimite spre desfăcere la parohii cât mai curând se va putea.

Să rămână cu toții în așteptarea ca calendarului lor prețuit, de până acum.

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1949 va ieși în curând de sub tipar.

Consiliul Arhiepiscopesc

Unitate prin cultură

Deschiderea anului academic la Sibiu

Facultatea de teologie din cadrul Institutului teologic universitar Sibiu și-a deschis cursurile, în noua organizare, Marți 30 Nov. 1948. După slujba dela Catedrală a urmat, într'o sală de cursuri, desfășurarea programului în prezența I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, P. S. arhieru-vicar Teodor, a corpului profesoral și studenților Facultății. A vorbit Păr. Rector Dr. N. Neaga despre „Ecumenismul Vechiului Testament” și despre noul an de muncă în slujba Bisericii și a poporului. Păr. Prof. Dr. N. Mladin a arătat — într'o scurtă cuvântare — importanța epocală a evenimentului unificării bisericești din Ardeal, care împlinește dorurile de veacuri ale poporului român. Corul studenților, sub conducerea Păr. Prof. Gh. Șoima, a executat câteva buciți religioase.

La sfârșit, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, evidențind că trei sunt momentele legate de începutul acestui an universitar: 1. Ziua de 30 Nov. care e ziua numelui lui Andrei Șaguna; 2. Organizarea din nou a Academiei noastre și 3. Marea operă a unificării bisericești, îndeamnă pe profesori și studenți să muncească cu elan înmulțit spre a da Bisericii slujitori devotați și poporului părinți plini de iubire.

Astfel s'a deschis noul an academic cu nădejdi sporite în roadele lucrării duhovnicești și teologice dela Facultatea de Teologie din Sibiu.

N.

Inaugurarea Institutului teologic univ. din Cluj

Duminecă, 5 Dec. a. c., a avut loc inaugurarea Institutului teologic universitar din Cluj. Festivității i-a premers sf. Liturghie, slujită în catedrala episcopală de către Părinții Profesori, unde a predicat Păr. Protopop Truția, vorbind despre iubire. După aceea publicul, în frunte cu d. Profesor universitar Stanciu Stoian, ministrul cultelor și cu Episcopii Nicolae Colan al Clujului și Dr. Nicolae Popovici al Oradei, au mers în sala festivă a episcopiei, unde s'a desfășurat programul inaugurării Institutului.

D. T. Tifu, directorul general al Ministerului de Cuțe a dat citire decretului de înființare a Institutului. P. S. Nicolae al Clujului a subliniat menirea înaltului așezământ și a mulțumit onoratul guvern pentru aprobarea dată în vederea înființării Institutului. Păr. Prof. Dr. G. L. Munteanu, rectorul Institutului, a vorbit cu elan în numele profesorilor și a studențimii. Dr. I. Flipașcu, decanul facultății de teologie, aduce omagii luptătorilor pentru înfrățirea religioasă care culminează în înființarea Institutului din Cluj. Prot. Prof. Dr. Vintilescu, rectorul Institutului teologic univ. din București arată chemarea preotului în fața problemelor cari se pun azi și rolul Bisericii în creșterea slujitorilor altarului.

Păr. rector Dr. Nicolae Neaga a vorbit în numele I. P. S. Mitropolit Nicolae și al Institutului teologic universitar din Sibiu. Vorbitorul arată importanța actualei reforme a învățământului teologic și urează ca Institutul „reintegrării religioase” din Cluj să devină o școală de caractere morale religioase, o școală care să aprindă în inima Ardealului entuziasmul sfânt și spiritul de sacrificiu al tineretului. Salutul universității din Cluj îl aduce Prof. Dr. Tănăsescu, pro-rectorul universității, care „se bucură de nașterea unei surori bune”. Episcopul Vasărhelyi vorbește în numele bisericii reformate.

Seria cuvântărilor o încheie d. Profesor univ. Stanciu Stoian, ministrul cultelor, care arată semnificația noului așezământ universitar teologic, unde de aici înainte vor lucra în armonie frații din ambele strane.

Una și nedespărțită a fost credința noastră, dar impedimentul unirii — inițiat de Habsburgi — a desbinat-o. De acum fluviul credinței se scurge liniștit între cele două maluri întărite de voința nedespărțită a înfrățirii. Intru atingerea celei mai nobile ținte d. ministru asigură înaltele așezăminte teologice din țară de toate mijloacele de educație și instrucție.

Participant

D. Stanciu Stoian ministrul cultelor la Sibiu

Sosind dela Cluj, unde a asistat la deschiderea Institutului teologic universitar, d. Stanciu Stoian, ministrul cultelor, în drum spre București, s'a oprit Duminecă, 5 Dec. a. c., la Sibiu, unde a fost găzduit de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae. Primirea s'a făcut în capela Facultății de Teologie, unde erau prezenți profesorii și studenții, în frunte cu P. C. Păr. Dr. Șt. Lupșa, decanul Facultății. Părintele Decan Șt. Lupșa, salutând prezența dlui ministru Stanciu Stoian în centrul religios al Ardealului, asigurându-l de mobilizarea tuturor forțelor Facultății de Teologie în slujba progresului și mulțumind pentru solitudinea pe care a arătat-o Guvernul țării Institutului teologic din Sibiu Răspunzând cuvântului de bun-venit, d. ministru Stanciu Stoian, mărturisește că solitudinea Guvernului pentru învățământul teologic din Ardeal nu izvoarește din dorința de-a mulțumi pe cineva, ci din convingerea că aici trebuie să existe un învățământ teologic la înălțimea rolului pe care îl are Biserica ortodoxă pe aceste meleaguri. Ardealul a trăit și trăiește marele eveniment al reintegrării bisericești. E regăsirea fraților, cari asemenea unui rău despicat vremelnic de un obstacol întâlnit în cale, au avut două brațe și acum se împreună iarăși în aceeaș alvie și acelaș curs. Nu e trecere dela un cult la altul, ci regăsire. Aceasta pentru că poporul și clerul uniat au păstrat condiția unirii din 1698: ca toată legea să stea pe loc.

Apoi, d. ministru Stanciu Stoian scoate în evidență meritele celor ce au luptat pentru regăsirea românilor într'o singură Biserică: cărturarilor școlaii ardelene, preoțimea și poporul. Dar între cei ce au luptat pentru aceasta locul de frunte îl ocupă I. P. S. Mitropolit Nicolae, care n'a ostenit toată viața să răscolească sufletele pentru realizarea înfrățirii. „Sunteți fericit înalt Prea Sfințite, că ați putut vedea visul unei vieți întregi intrupat! Și e fericit poporul român întreg că a putut vedea aceste zile de mare sărbătoare!” Ele, însă, au fost posibile de abia în 1948, pentru că numai acum poporul a fost liber să-și spună cuvântul.

Misiunea Institutului teologic din Sibiu e să adâncească reunirea aceasta. Religia să nu mai fie prilej de vrajbă confesională, ci de pace și înfrățire. Aceasta și pe plan extern. Să lucreze dar, pentru întărirea unității ecumenice ortodoxe pe drumul păcii între popoare.

Urez profesorilor și studenților să realizeze aceste misiuni, contribuind astfel ca țara noastră să devină o țară fericită și prosperă pe linia democrației și a păcii — a încheiat d. ministru Stanciu Stoian.

Înalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae, luând cuvântul mulțumește d-lui ministru pentru vizită, cu care ne-a onorat, asigurându-l de toată afecțiunea și stima, pentru ceea ce a realizat ca ministru pentru școala aceasta și Biserica ortodoxă. Institutul teologic dela Sibiu are o tradiție, în fruntea căreia stă Gh. Lazăr, primul ei dascăl și atâția profesori distinși, cari au dat poporului ardelean pe conducătorii lui spiritali în vremuri grele. O tradiție obligă. De aceea ne luăm angajamentul să împlinim misiunea de-a crește preoți devotați idealului creștin și poporului părinți, care să-l păstorească cu dragoste și să înțeleagă vremile de azi și toate problemele, care se pun spre rezolvare.

Nespus de mare e bucuria astăzi, când frații răpiți acum 250 de ani de vitregia vremilor se întorc iarăși la Biserica-mamă, cu bucurie, așa cum se face orice întoarcere acasă. De acum stăm în fața aceluiaș altar și ne împărțăm din acelaș sf. potir.

Mulțumește apoi, d-lui ministru pentru larga înțelegeră arătată în această operă epocală. Avem însă obligamentul ca acest mare dar al lui Dumnezeu să-l desăvârșim. Încheie, urând d-lui ministru din partea întregului cler și popor, să aibă satisfacții tot atât de cuprinzătoare ca aceste prilejuate de reunirea bisericească din Ardeal.

Studenții, sub conducerea d-lui E. Ciurmac, cântă: „Mulți ani”... și „Pe Stăpânul...”

Căminele Culturale

Comitetul central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — „Asira”, în ședința din 30 Octombrie 1948, a hotărât contopirea Asociațiunii — Centrala, des-părțămintele dela orașe și cercurile să-tești — cu Sfaturile județene ale Că-minelor Culturale și Sfaturile Cămi-nelor culturale dela sate. Intreg patri-moniul cultural și material al Asirei aparține astfel Sfaturilor județene și sătești ale Căminelor culturale. Prin aceasta se unifică acțiunea culturală în masele muncitoare dela orașe și sate, rămânând în toată țara o sin-gură organizație. Desigur culturaliza-rea poporului este o operă la care contribuie toate organele Statului, dar Căminele culturale au rostul de-a în-mădușări întreaga activitate culturală a comunelor și a evita în felul acesta fărâmișarea lucrării. Căminul cultural este centrul care dirijează toată viața culturală a satului. Orice manifestare de acest gen se organizează numai în cadrul Căminului.

Dar rezultatul acestei organizări nu e numai unificarea acțiunii cultu-rale, ci și planificarea și intensificarea ei. E strict necesar să se ridice ni-velul cultural al poporului printr'o in-tensificare a activității culturalizatoare și prin un plan bine chibzuit, care să cuprindă probleme de cultură generală, științifică și profesională. De aceia înființarea Căminelor Culturale s'a fă-cut într'un ritm accelerat. La Sibiu s'a deschis Ateneul popular „St. Gheor-ghiu”, iar în celelalte comune s'au constituit sfaturile Căminelor culturale, cari au și început activitatea. Fiecare Cămin este înzestrat cu o bibliotecă de minimum 70 volume. Toate biblio-tecele din sat, afară de cele parohiale și școlare, sunt de drept preluate de biblioteca Căminului. Aici stau la dispoziție cetitorilor cărți, reviste, ziare. Toate Căminele sunt abonate la „Al-bina”, „Indrumătorul cultural” ș. a. Dacă e posibil se deschide o sală de lectură. Cărțile pot fi și împrumutate acasă. Bibliotecarul va împărți cărți din casă în casă și, la prima șeză-toare, va întreba asupra conținutului lor pe cei ce le-au primit.

Căminul își va achiziționa și un aparat de radio și eventual instrumente muzicale. În cadrul lui se formează

echipe artistice, cuprinzând talentele diverse ale comunei: cântăreți, confe-rențieri, coriști, actori, etc., prin care se vor organiza în fiecare Duminică șezători și ședințe cu program variat și câteodată serbări cu program mai bogat. Desigur conferințele vor des-bate subiecte din toate domeniile, ri-dicând nivelul cunoștințelor științifice, economice, politice sociale, literare, etc. Talentele din popor vor fi încu-rajate și formate. Poporul nu este nu-mai o masă care primește ce i se oferă. El devine un colaborator, e an-gajat în opera de creație culturală. Căci cultura nu e numai pentru po-por, ci și din popor. Creația populară are astfel toate posibilitățile de mani-festare.

Care este rolul preoșimii în ca-drul acestei acțiuni?

Peste tot preoșimea ortodoxă a colaborat cu factorii culturali pentru luminarea maselor populare. Astăzi, când prin Alenee și Cămine, opera culturalizării ia proporții nemaicuno-scute până acum și se intensifică pe zi ce trece, când nu mai trebuie să rămână nici un cetățean care să nu se bucure de luminile culturii, e de sine înțeles că preoșimea își va da contribuția sa în mod activ oriunde se va simți nevoie de prezența ei. De aceea în multe sate preotul este mem-bru în Sfatul Căminului cultural sau președinte al Căminului. Dar chiar dacă nu ocupă nici o funcție în Sfa-tul Căminului, preotul poate activa fie prin conferințe, fie prin coruri, expo-ziții, lecturi, etc. El poate împărtași din cunoștințele ce le are sau le în-șușește celor ce sunt înșetați de lumină.

Acum, în vremea iernii, cu nop-țile lungi și cu încetarea muncilor agricole, poporul așteaptă ca un ogor pe semănătorii învățămintelor, cari să-i îmbogățească mințile cu noi cuno-ștințe, să-i deslăteze inima cu noi frumuseți, să-i întărească voința cu noi îndemnuri. Poporul este înșelat de cât mai multă cunoștință. Și cea mai mare bucurie este să-i potolești setea aceasta.

Căci noi, cu tot ceea ce avem, nu ne aparținem, ci suntem, trebuie să fim, ai poporului.

„Intrarea în biserică” — Praznicul bucuriei unității re- ligioase la Viștea de jos —

Dupăce într'o ședință solemnă a Con-siliilor parohiale și Epitropiilor ortodoxe și foste unite, s'a formulat principiul revenirii fraților din Biserica „de din sus” în cea „de din jos”, „fără condiții din ambele părți și egalitate în drepturi și datorii” și s'a sta-bilit programul festiv, toată obștea credin-cioșilor din com. Viștea de jos, a început să guste din mireasma praznicului bucuriei.

După cum au plăns clopotele bisericii „de din sus” la anul 1700, când protopopul Stănilă de aici, a plecat la Bălgrad pentru semnarea actului Unirii, așa își împletesc de duios și solemn sunetele în dimineața praz-nicului „Intrării în biserică”, însoțind sobo-rul ortodoxilor, care sub falfăirea praporilor având în frunte pe Păr. Ioan Neagoe înves-mântat în cele mai strălucitoare odăjdii, ur-mat de corul cantorilor, consiliul și epitro-pia parohială și credincioșii prezenți, se în-dreaptă în procesiune solemnă spre biserică temeluită în ortodoxie pe la anul 1487, și vremelnice trecută sub alte orânduiri.

Primarul comunei, Moise Cârje, întâm-pinând la poarta bisericii soborul ortodoc-șilor, având în jurul său pe frații „de din sus”, a cuvântat: „Ne-am întâlnit aici cei „de din jos” cu cei „de din sus”. Să ple-căm de aici toți pe acelaș drum: o comună, o credință, un gând”.

După înconjurarea bisericii de 3 ori în melodia stihirei „Inconjurați popoare'or Sio-nul”... cu stăruile cuvenite și pomenirea preo-șilor adormiți în Domnul, epitropul Bisericii surori, ne-a vestit cuvânt de bucurie, spu-nând: „După hotărârea luată de noi de bunăvoie, desăvârșim astăzi actul unității religioase din această comună, dorind ca toți să fie una”.

Intrând în biserică prin „ridicarea por-ților celor vecinice”... s'a slujit Tedeumul de mulțumire, apoi preotul Ioan Neagoe, într'o evocatoare predică, legând trecutul cu pre-zentul, în suspinele de bucurie și lacrimile celor de față a rostit: „Astăzi tresaltă în locul de vecinică odihnă sufletele adormi-ților slujitori la acest sf. altar, foști uniți: Protopop Stănilă, Prot. Constantin, Pr. Ma-teiu, Pr. Gașpar, Pr. Ioan, Pr. Ivan și Pr. Dumitru și se bucură cu ei sufletele adormi-ților slujitori ai Bisericii ortodoxe, spre marea mulțumire și fericită liniștire a sufle-telor moșilor și strămoșilor noștri, cari își dorm somnul de veci în amândouă cimiti-rele, pentru că ne văd iarăși una în credință, în cuget și simțirile românești”.

Intreaga obște se îndreaptă apoi spre biserică ortodoxă, continuându-se slujba Utreniei și sf. Liturghie.

S'a citit molitfa de deslegare a I. P.

Corpul profesoral dela Institutul teologic din Sibiu

Rector al Institutului teologic univer-sitar a fost numit Păr. Prof. Dr. N. Neaga; decan al Facultății de teologie este Păr. Prof. Dr. Șt. Lupșa; decan al Centrului de îndrumare din Sibiu este Păr. Prof. Dr. So-fron Vlad; decan al Centrului de îndrumare din Arad este Păr. Prof. Dr. Il. Felea. Ca profesori, conferențieri și asistenți, afară de rectori și decani, au fost încadrați: I. La Fa-cultate: Dr. N. Terchilă (Pedagogie și Ca-tehetică); Dr. Sp. Căndea (Pastorală); Dr. T. Bodogae (Ist. Bis. Univ. și Patrologie); Dr. Gr. T. Marcu (N. Testament); Dr. M. Șesan (Teologia fundamentală și Ist. com-parată a religiunilor); Dr. I. Petreută (Dog-matică); Dr. I. Ivan (Drept bisericesc); Dr. N. Mladin (Morală); A. Severin (conf. limba și lit. rusă); Gh. Șoima (Tipic și Cant); D. Călugăr (Asistent la sistematică); N. Belea (Spiritual). II. La Centrul de îndrumare din Sibiu: Dr. D. Bodea, Dr. C. Sârbu. III. La Centrul de îndrumare din Arad: Dr. I. Șic-lovan, Dr. P. Deheleanu.

Profesorii dela Centrele de îndrumare vor ține cursuri cu preoșii. Din corpul pro-fesoral dela Sibiu au plecat la Facultatea de teologie din București Păr. Prof. Dr. Li-viu Stan (Drept bisericesc) și Păr. Prof. Dr. Em. Vasilescu (Ist. comp. rel. și Decan al Facultății).

Facultatea de Teologie din Sibiu se desparte cu regret de profesorii ei și le do-rește să lucreze în ogorul cel nou cu roade bogate, spre mândria instituției pe care au slujit-o până acum. Pe de altă parte se bu-cură că forțe noi vii să completeze corpul ei profesoral. Profesorii noi sunt tot per-sonalități cunoscute în domeniul teologiei. Cu un astfel de corp profesoral și cu stu-denții pe cari îi are, în noua organizare, sub oblăduirea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, Institutul teologic—Sibiu își poate împlini misiunea ce-i revine în vremea de azi.

S. Patriarh și s'a săvârșit paras'as pentru toți preoșii comunei răposați.

La încheierea mărețului mănunchiu de slujbe religioase, Părintele paroh a rostit o duioasă și convingătoare predică despre adevărul și unitatea credinței noastre.

La agapa frățască s'au făcut urări de sănătate și lungime de zile pentru I. P. S. Patriarh Justinian și pentru I. P. S. Mitro-polit Nicolae și recunoștință Guvernului Țării.

Pacea în comuna Viștea de jos, jud. Făgăraș, e desăvârșită și toate oile din staulul străin au intrat în staulul acesta”, sub cărmuirea unui singur păstor.

Participant

FOIȘOARA

Creștinismul și Munca

(Urmare din Nr. 35—36)

Cel de al treilea drept firesc al muncii, pe care îi aparține Biserica creștină, dreptul de proprietate a muncii, este la fel de important ca primele două. Muncitorul are dreptul la produsul integral al muncii sale, cu rezerva ce revine societății, colaboratoarea sa. Cine fură munca muncitorului calcă grav principiile moralei creștine. De aceea Biserica nu poate fi de partea regilor oțelului, regiilor petrolului, a regilor cauciucului și a tuturor acestor regi încoronați cu aurul furat diu căminul sărac al muncitorului. Biserica nu poate fi de partea bancherilor interna-ționali și naționali, care din umbra ghișeelor lor sug ca-niște imense vențuze vlașa muncitorilor, funcționarilor și intelectualilor. Biserica nu poate fi, cu atât mai puțin, d partea latifundiarilor, care secole de-a rândul, au stors munca iobagilor și au ținut țărâniștea în întunec și mizerie, pentru ca ei să poată risipi sume fabuloase prin cabare-tele marilor orașe occidentale sau prin luxoasele stațiuni balneare și climaterice de pretutindeni.

Impotriva tuturor acestor încălcări ale drepturilor fi-rești ale muncii, Biserica a luptat totdeauna, fie direct fie mai ales indirect, propovăduind prețuirea omului, iubirea aproapelui, comprimarea egoismului, ajutorarea celor în su-ferință, etc.

Această propovăduire a Bisericii nu și-a atins scopul în totul, trebuie s'o recunoaștem. După două mii de ani, nedreptățile sociale sunt departe de a fi fost înlăturate definitiv. Un lucru este însă sigur, că prin venirea creș-tinismului în lume s'a schimbat ceva — și încă foarte mult — în soarta muncitorimii și că reformele umanitare, care urmăresc eliberarea muncitorimii, se hrănesc, foarte ade-sea, pe neștiute, din depozitul deumanitate al sf. Evangheliei

și din multisekularele tradiții de omenie, formate încetul cu încetul sub înrăurirea moralei creștine.

Dacă ne-am întoarce privirile numai spre Biserica no-astră ortodoxă românească, am vedea cum preoșii ortodocși, cu rare excepții, au fost totdeauna legați de popor, împărta-șind de aproape nevoile și suferințele poporului. Iată ce spunea contele d'Hauterive, secretarul lui Alexandru Mavrocordat-Firaris, despre preoșii ortodocși, într'un *Memoriu despre starea Moldovei la 1787*: „Preoșii, spunea acesta, nu sunt nici leneși, nici bogați, nici semeți. Ei nu trăiesc măcar din slujba lor bisericească și trebuie să recunoaștem că ei au toată vrednicia și toată smerenia sărăciei”.¹ Și, mai de-parte, acest străin arăta că preoșii își îndeplineau conștiincios îndatorirea preoțească, nu erau lacomi de câștig, nu între-țineau credințele deșerte ale credincioșilor, nu mergeau în cărciumi și dădeau bună pildă poporenilor, înrăurindu-i în bine mai mult prin purtarea lor frumoasă decât prin viu graiu.

Urmând acestei tradiții, preoșimea românească a rămas legată de popor, muncind din greu alături de săteni și fiind totdeauna, chiar și numai prin gospodăriile îngrijite preo-țești, o pildă și un îndemn pentru săteni. Istoria contribu-ției clerului român la opera de ridicare materială, morală și intelectuală a poporului și muncitorimii române ar putea fi un studiu pe cât de interesant pe atât de actual și necesar.

În afară de „Reuniunea Meseriașilor Români din Sibiu”, organizație muncitorească întemeiată, îndrumată și ajutată de Biserica, cunosc de aproape un caz din mediul muncito-resc industrial, un caz tipic de ceea ce poate face un preot care înțelege să și împlinească misiunea printre

¹ Contele d'Hauterive: *Memoriu despre starea Moldovei la 1787*, ed. Academiei Române, București, 1902, p. 147.

Aceeași era starea preoșilor și în celelalte provincii locuite de Români. Iată ce spunea despre preoșii maramureșeni un neamț care a stat printre ei pe la 1658—1659: „Popii sunt egali cu norodul, ca port și ca gospodărie țărănească; între ei și oamenii de rând alt respect, altă deosebire nu-i decât doară că ei știu să citească și să scrie și că poartă părul lung, pe când oamenii de sat se tund” (*Ștefan Metaș*: op. cit., p. 496).

muncitorii. Este vorba de un preot care a activat timp de douăzeci de ani printre muncitorii dela Manufactura de tutun Belvedere din București. Curând după numirea sa ca paroh al parohiei Belvedere și confesor al fabricii cu acelaș nume, preotul acesta a izbutit să și câștige atât simpatia muncitorilor cât și a funcționarilor și conducătorilor fa-bricii. A început simplu, prin a-și îngheba, chiar în incinta fabricii, o modestă capelă, unde făcea rugăciuni în fiecare zi, dimineața și seara, și serviciile religioase gratuite, și a sfârșit prin a construi, din contribuția benevolă a celor câteva mii de lucrători și funcționari ai fabricii, o măreață biserică, așa cum sunt puține în București. Intre timp însă, a înființat o grădiniță parohială „Sf. Nicolae”, pentru copiii lucrătorilor din cartierele C.A.M. Belvedere și C.F.R. Grant. A supravegheat educația morală a elevilor și ele-velor din Școala de ucenici, din Maternitatea Giulești și din Liceul comercial „Doamna Stanca” din cartierul Grant. A înființat un ateneu popular, cinematograf și bibliotecă pentru cultivarea și distracția lucrătorilor. A publicat lunar o revistă parohială intitulată *Muncă și Credință*, în care se reflecta viața muncitorilor din fabrică. A înființat un cor muncitoresc. S'a îngrijit de nevoile asociației sportive C.A.M. (A.S.C.A.M.) și a amenajat un teren de tenis. A întemeiat o asociație feminină, religioasă, morală și de binefacere, sub ocrotirea Sf. Ecaterina, strângând ajutoare pentru familiile de lucrători împovărate de prea mari nevoi. A înființat o cantină muncitorească în subsolurile confortabile ale bisericii nou construite. În fine, a făcut în cu-prinsul acestei fabrici și în cartierele muncitorești inveci-nate tot ceea ce ar trebui să facă Biserica în toate fabri-cile din țara noastră și în toate cartierele muncitorești, pentru a corespunde misiunii sale în mediul muncito-resc; misiune care nu este numai de răspândire a cu-vântului Evangheliei, ci și de faptă concretă, de îngrijire reală a trupului și sufletului muncitorului.

(Continuare în numărul viitor)

Emilian Vasilescu

Erori ale papismului

Odată căzută pe povârnișul născocirilor arbitrare în domeniul doctrinei și practicei creștine, Biserica romano-catolică s'a făcut urzitoarea mai multor erezii regretabile. Rolul principal în această direcție l-a jucat papalitatea, care, ea însăși o mare erezie, s'a dovedit în tot cursul istoriei sale un izvor bogat de împerecheri și erori.

În strădania ei de a și salva poziția și în pretenția ei orgolioasă de a fi centrul unității și adevărului catolic, papalitatea a adoptat atitudinea celui mai intransigent și intolerant „ultramontanism”, atrăgând în slujba lui „dogmatismul arbitrar și semeț, care își asumă puteri discreționare asupra adevărului revelat.

Această direcție e susținută și condusă mai ales de faimoșii Iezuiți, campioni vajnici ai papalității și deținători ai unei puteri formidabile în Biserica Romei, cari au pus la bătaie zelul cel mai înflăcărat și măiestria cea mai iscusită.

Printre inovațiile papiste se înșirue și cultul „Prea Sfintei Inimi a lui Iisus” și al „Inimei Neprihănite a Preacuratei Fecioare”.

Instătuirea și răspândirea cultului inimii lui Iisus este opera Iezuiților. Stăpâniți de râvna de a întări catolicismul și coloana lui vertebrală: papalitatea, precum și de ambiția și orgoliul de a lega de numele lor orice progres și avânt în Biserica papală, Iezuiții au urzit cu multă asiduitate și măiestrie acest cult. Ei au făcut unealtă a aspirațiilor lor pe Margareta Maria Alacoque (1647—1690), o călugăriță a mănăstirii din Paray-le-Monial din Franța. Deși era o fire nervoasă, extrem de sensibilă și stăpânită încă din copilărie de o melancolie morbidă, Iezuiții au reușit s'o impună în fața lumii catolice ca o aleasă a lui Dumnezeu și o inspirată a sf. Duh ca organ al revelației divine. Prin mistificări abile, ei fac ca halucinațiile acestei călugărițe să fie considerate drept „descoperiri” și „arătări”, adică adevărate revelații și inimi (i s'ar fi arătat inima înflăcărată a lui Iisus cu înșigniiile patimilor și ar fi îndemnat-o să răspândească cultul inimii lui Iisus în toată lumea),¹ pe baza cărora au pretins aprobarea oficială a cultului respectiv.

Sub teroarea Iezuiților, cari s'au dovedit neîntrepuți în născocirea de minuni ce-ar fi avut loc ca urmări ale practicării cultului susținut de ei. (Cf. Lăzărescu: O. c. p. 23 și 26), papa Pius al IX-lea ridică, în 26 August 1850, sărbătoarea inimii lui Iisus la rangul de sărbătoare bisericească generală, iar papa Leon al XIII-lea porunci la 1900 ca în toate bisericile pământului neamul omenesc să fie consacrat sărbătorește prea sfintei inimi a lui Iisus.² După ce au ajuns la acest rezultat, Iezuiții se străduiesc să impună dogmatizarea acestui cult.

Produs al speculei iezuite și concesie a slăbiciunii papiste, cultul acesta constă în adorarea inimii materiale, de carne a lui Iisus, căreia catolicii se adresează ca unei persoane sau ființe deosebite. Iezuițul Galilif, în scrierea sa: „De cultu Sacrosancti cordis Dei” (1726), vorbind despre sărbătoarea „Corpului Domnului”, zice: „Singurul și propriul obiect al sărbătorii „Corpului Domnului” este carnea lui Iisus Hristos, de unde trebuie să concludem că această sărbătoare desigur, nu s'a instituit cu scopul de a onora persoana lui Iisus Hristos, ci pentru a onora carnea Lui, trupul Lui, sângele Lui, fiindcă, nici sufletul, nici divinitatea, nici persoana nu sunt obiectul formal al acestei sărbători. Obiectul ei direct și imediat este carnea preasfântă a lui Iisus Hristos în taină”. (Citat la Lăzărescu: O. c. p. 45). O precizare mai recentă spune: „Noi cinștim Inima cea vie, de carne, care a bătut și

mai bate și acum în pieptul Omului-Dumnezeu”. (Sălăgeanu: O. c., p. 16). În baza afirmațiilor de mai sus, putem trage următoarea concluzie: *Obiectul propriu și nemijlocit* al cultului în discuție, îl constituie inima corporală a lui Iisus.

Scopul urmărit prin practicarea acestui cult, este să se dea satisfacție lui Iisus pentru ofensele ce i se aduc de către aceia cari se împărtășesc nedemn cu sf. Taine, iar efectele acestei practici constau în revărsarea întregii plenitudini a harului în ajutorul și mângăierea la orice nevoie și necaz. (Cf. Lăzărescu: O. c., p. 58 și 61). Mulțumită acestor prețuri excepționale ce i se acordă, dar mai ales reclamei pe care i-o fac patronii lui, cultul inimii lui Iisus e practicat astăzi cu ardoare în întreaga lume catolică, precum și în aceea a sateliților ei.

Concomitent cu cultul inimii lui Iisus și în strânsă legătură cu acesta, s'a introdus în sânul catolicismului și cultul „Inimei Neprihănite a Mariei”, la temelia instituirii căruia stă aceeași manevră iezuită.

Deși se invoacă în sprijinul lui „urme” de practici similare la Sf. Părinți, precum și un șir întreg de pretinse „descoperiri cerești” cari au culminat în „arătări” Fecioarei la Fatima (Portugalia) în anul 1917, abia Ioan Eudes (1601—1680) a dat acestui cult o formă definitivă. În anul 1885 noul cult e aprobat de Roma, iar la 31 X 1942, papa Pius al XII-lea vestește lumii catolice printr'un mesaj rediofonic, înființarea sărbătorii „Inimei Neprihănite a Mariei” și consfințea Biserica și neamul omenesc: aceste inimi, pentru ca același papă, în 4 V. 1944, să rânduiască cultul pentru toată lumea catolică și să fixeze sărbătoarea „Inimei Neprihănite” pentru ziua de 22 August a fiecărui an. În anul 1945 sărbătoarea aceasta s'a ținut pentru prima dată de către întreaga Biserică papistașă.³

Ca justificare dogmatică a acestui cult teologia catolică induce teza că *Fecioara Maria este împreună răscumpărătoare cu Iisus a neamului omenesc*. Ca atare, ea este și împreună mijlocitoarea cu Iisus la *Tatăl ceresc* pentru neamul omenesc și în consecință nici un har nu ajunge la noi oameni decât numai dacă s'a dat mai întâi Prea Curatei Fecioare Maria. De aici axioma: „Prin Maria la Iisus”. Pe lângă aceasta — continuă argumentarea — în urma uniunii ipostatice, între inima lui Iisus și inima Preacuratei s'a încheșat o *unire atât de strânsă*, încât ele au devenit *nedespărțibile*.⁴

Drept consecință a acestui fapt, cele două culte ale inimii sunt corelate în desfășurarea lor: „După cum aceste două inimi prea Sfinte nu se pot despărți fiind unite în modul cel mai strâns, tot așa evlaviază către una din ele cere și presupune evlaviază către cealaltă, Inima Mariei este inelul de legătură între inimile noastre și aceea a lui Iisus”. (Blasucci: O. c., p. 44) Corelația funcțională dintre cele două culte ale inimilor, rezultă și din conținutul rugăciunii cultului zilnic al inimii lui Iisus: „Dumnezească Inimă a lui Iisus, îți ofer (închin) prin mijlocirea Inimei celei neprihănite a Preacuratei Fecioare Maria, toate rugăciunile, lucrările și suferințele zilei de azi”. (Sălăgeanu: O. c., p. 45).

Obiectul cultului practicat într'un cinștirea inimii Preacuratei, se desprinde din următoarea precizare: „Inima fizică constituie obiectul material și secundar al cultului, pe când inima spiritală formează obiectul formal și primar” (Blasucci: O. c., p. 16, 19).

Cât privește efectele acestui cult, se afirmă cu emfază că practicarea lui ar constitui: „un scut de apărare și o armă victorioasă împotriva dușmanilor sufletești” pentru că inima Preacuratei este: „scăparea cea mai sigură a tuturor păcătoșilor”, „an-

coră de mântuire”, „ajutorul nostru în nevoi, mângăierea noastră în necazuri, puterea noastră la timp de ispită, scăparea noastră în prigoniri, ajutorul nostru în toate primejdiile” (Blasucci: O. c., p. 7, 19, 40 și 57).

Atribuindu-i-se puteri și efecte atât de mari, nu-i de mirare că practicarea acestui cult a pătruns repede în masele largi ale poporului catolic, mai ales între femei.

Cum Roma papistă și exponenții ei se străduiau pe toate căile să realizeze catolicizarea totală a Bisericii greco-catolice din Ardeal, mersul evoluției istorice a nației române a fost determinat de teroarea morală a suspiciunii de prea puțin catolicism. Presiunea exercitată de Iezuiții puși în slujba catolicizării integrale a uniților români și prezența în cerma acestora din urmă a unor ierarhi ultramontaniști și ipercatolicizați, au schimbat în sinoadele din anii 1872, 1882 și 1900, complet fondul dogmatic original al nației ardelenice (Lăzărescu: O. c., p. 65—77).

Dar această invazie a ultramontanismului în sânul nației ardelenice, a produs și catolicizarea cultului greco-catolic. Dovadă despre aceasta este nu numai „actualizarea” limbii cărților de ritual de către unii clarissimi ipercatolicizați (Lăzărescu: O. c., p. 77—87), ci și *practicarea cu o fervoare înflăcărată a cultului inimii lui Iisus și a inimii Preacuratei*.

Cel mai vajnic și asiduu patron al acestui cult s'a dovedit în timpul din urmă, P. S. Dr. Ioan Suciu, fost administrator apostolic al Mitropoliei Blajului. Concludent în acest sens este felul cum exaltă P. S. Sa acest cult în campania fanatică de împiedecare a procesului istoric al revenirii Bisericii greco-catolice în sânul Bisericii ortodoxe. Iată ce scrie printre altele preoților greco-catolici: „Este ziua Vinerii Marii a Bisericii Române Unite, zi... care sub ocrotirea și conducerea Inimei Neprihănite, nu peste mult va sfârși în biruința Lui (a Domnului Tărilor)... Așa ne vorbește Inima Neprihănită”; sau: „Te reculege și așează-ți sufletul sub ocrotirea Inimei Neprihănite. Cine stă lângă Ea, ca Ioan în Vinerea Mare, biruește... Luptați cu Inima Neprihănită a Mariei”.

Sensul și adevăratul caracter al cultului inimii lui Iisus, îl desprindem printr'o examinare critică a acestuia din punct de vedere dogmatic.

În acest scop, luăm drept criteriu și îndreptar de bază dogma despre uniunea ipostatică, formulată de Sinodul ecumenic dela Calcedon: „Mărturisim pe unul și același Fiul, Domn, Iisus Hristos, Dumnezeu deplin și om deplin, recunoscut în două firi unite în chip neîmpărțit, nedespărțit, neamestecat, neschimbat, deosebită firilor nefind desființată din cauza uniunii ci fiecare din cele două firi păstrându-și însușirile ei și concurgând într'o persoană și într'un ipostas”.⁵

Deși această formulă dogmatică e atât de concisă și rigidă și deși e greu să-i descoperim toate sensurile, totuși putem desprinde dintr'ânsa atât cât ne trebuie în ceea ce urmărim aici. Potrivit acestei formule, în Iisus Hristos *subiectul este unul, iar naturile sunt două, unite ipostatic*. Când comunității celor două firi în Iisus Hristos i se spune unune ipostatică, se înțelege prin *ipostas întregul format de cele două firi, precum și principiul personal pe care-l constituie acest întreg*. Căci prin intrupare „Logosul” care avea ca natură a Sa din veci natura dumnezească, și-a însușit și natura omenească, făcându-Se subiect al ei. „Natura omenească din Iisus Hristos nu stă de sine, ca un întreg suficient sie-și și rotunjit în sine, în care caz ar fi format un ipostas, ci din momentul în care a început să se formeze stă în Logos, il are pe El ca suport” (Idem, ibidem). Prin urmare, în Iisus Hristos s'a realizat — prin intervenție suprafirească — o *rotunjire a naturii omenești nu în sine, ci în unitatea ipostasului divin al Logosului*. Cu alte cuvinte, rotunjirea omenității în Iisus Hristos nu s'a înfăptuit ca un întreg independent sau ca o realitate de sine stătătoare, ci și-a luat locul în întregul sau în cadrul ipostasului dumnezeesc,

devenind un transparent al naturii dumnezeiești și revelatoarea ipostasului divin. (Stăniloae: O. c., p. 107, 109, 111).

În Iisus Hristos centrul ipostatic al naturii omenești coincide cu centrul ipostatic al Dumnezeirii și prin aceasta natura omenească e pusă — în cadrul Persoanei Mântuitorului — pe linia celei mai desăvârșite comuniuni cu Dumnezeu, așa încât *formează împreună cu El un (singur) ipostas teandric, o (singură) persoană divino-umană*. Acest ipostas teandric este în concret fața celor două naturi, plină de toată prezența lor. De aceea, *despărțirea celor două firi în Persoana lui Iisus Hristos, însemnează distrugerea și zădărnicierea intrupării*.

Deplin conștient de faptul întrepătrunderii recipice și indisolubile dintre natura dumnezească și natura omenească în unitatea aceleiași ipostas al Logosului intrupat (-perihoreză), Sinodul al III-lea ecumenic a respins și condamnat ca erezie Nestorianismul, care separa în Iisus Hristos natura omenească de natura dumnezească în așa măsură, încât îl despărțea pe Acela în două persoane: una divină și una umană.⁶

Dacă în persoana unică a lui Iisus Hristos s'ar putea separa omenitatea de dumnezeire, atunci e foarte evident că această omenitate n'ar merita adorație, care se datorește numai lui Dumnezeu; căci odată despărțită de dumnezeire, omenitatea e creatură și nu Dumnezeu. De aceea, Sinodul al III-lea ecumenic condamnă Nestorianismul și formulează expres adevărul că *lui Iisus Hristos i se cuvine o singură adorație, pentru că într'insul nu-i decât o singură persoană: aceea a Fiului lui Dumnezeu intrupat*.

„Dacă cutează cineva să zică, cumcă omul cel primit (adecă) natura omenească primită în ipostasul Fiului nu are să se adore așa cum se adoră Dumnezeu-Cuvântul și să se preamărească împreună cu El, sau să se numească Dumnezeu, ca unul pentru altul și nu dă lui Emanul una și aceeași închinare, una și aceeași preamărire, întrucât Cuvântul s'a făcut trup, anatema să fie”. (Citat la Lăzărescu: O. c., p. 56). Sinodul al V-lea ecumenic, reînnoind condamnarea Nestorianismului, se pronunță și mai categoric și mai lămurit: „Dacă zice cineva despre Hristos, că El are să se adore în două naturi, prin ce se introduce două adorațiuni, o adorare deosebită lui Dumnezeu-Cuvântul și una deosebită omului, sau dacă cineva nu adoră pe Cuvântul lui Dumnezeu împreună cu trupul lui propriu, unul ca acesta să fie anatema”. (Idem ibidem).

La lumina acestei învățături, eroarea profundă ce stă la baza cultului inimii lui Iisus se reliefează dela sine. A adresa o adorație specială omenității lui Iisus Hristos și chiar unor părți din trupul Lui și anume *inimii*, făcând abstracție de natura divină a Mântuitorului, însemnează nu numai a reimprospăta în fond Nestorianismul, ci și a-l radicaliza și a-l duce până la ultima consecvență. Căci pe când Nestorie despărțea în Iisus Hristos numai firile, dar nu și închinarea cuvenită Acelaui; „Despart firile, dar unesc închinarea”,⁷ Biserica papistă adăugând, la cultul corect cuvenit Mântuitorului, și cultul inimii Sale, introduce două adorări: una adresată naturii divine și alta naturii omenești și anume unei părți a trupului lui Iisus, *inimii Lui corporale*. Întrucât nu împarte numai Persoana Logosului intrupat, ci *divide însăși natura omenească* pentru a adora separat inima materială a lui Iisus Hristos, *erezia ce stă la baza cultului inimii e mai gravă și mai monstruoasă decât Nestorianismul*.

Dialectica de artificii și sofisme a teologiei iezuite, încearcă zadarnic să ascundă erezia.⁸ Căci în fond *teologia cultului inimii învață că trupul și inima lui Iisus sunt adorabile în ele însele*. Iar pretenția catolicilor că — datorită uniunii ipostatice — adorația lor nu se adresează inimii ci Persoanei lui Iisus Hristos, este un simplu

⁶ Cf. Popovici Euseviu: Istoria bisericească universală. Trad. de At. Mironescu. Ed. 2-a. București 1926, vol. II, p. 130 sq.

⁷ Tixeront J.: Histoire des dogmes dans l'antiquité chrétienne. 6-ème éd. Paris 1922, III, p. 24.

⁸ Vezi la Pohle: O. c., p. 156 sq.; Bartmann Bernhard: Lehrbuch der Dogmatik. 8 Aufl. Freiburg. Br. (Herderg) 1932, I. B., p. 358 sq.

¹ Cf. Lăzărescu V. Dr. Arhim.: Cultul inimii lui Iisus la catolici. Sibiu 1933, p. 6—4). Guette Wladimir: Papalitatea eretică. Trad. de Gerasim Săfirinu. Râmnicu-Vâlcea 1885, p. 90 sq. Sălăgeanu Gavril Ierom.: Inima lui Iisus, Ed. II, Mănăstirea Biktzod (Editura Părinților Bazilieni) 1944, p. 21—40.

² Cf. Pohle-Gerens: Lehrbuch der Dogmatik Aufl. Paderborn [F. Schöningh] 1937, II. B. p. 163

³ Blasucci A. P.: Inima Neprihănită a Mariei și marea ei făgăduință. În rom. de P. Ioan Butnaru. Bacău 1947, p. 6—40.

⁴ Pohle: O. c. p. 307, Blasucci: O. c., p. 7—16, cf. și Eudes Ioan: La Vie et le Royaume de Jésus dans les âmes chrétiennes. Paris [P. Lethielleux] 1931, p. 619.

⁵ Stăniloae Dumitru Dr. Prot.: Iisus Hristos sau reînălțarea omului. Sibiu 1943, p. 101.

subterfugi, la care nu recurg decât pen-
a disimula separația pe care o fac în Per-
soana Mântuitorului. (Cf. Guettée: O. c.
p. 103). Concluzia este în această pri-
vință practica obișnuită pretutindeni a
acestui cult și nu teoria tendențios formu-
lată. Iar practica constă în adorarea
faptică a inimii de carne a lui Iisus
și nu numai a iubirii divine simboli-
zate prin inimă.

Datorită unirii ipostatice, în Iisus
Hristos nu se poate separa omenitatea de
dumnezeire. Pentru că omenitatea nu există
despărțită de Logos, ci în virtutea unirii
ipostatice ea este parte constitutivă a Per-
soanei lui Iisus Hristos, adică omenitatea
cu toate trăsăturile ei aparține la Persoana
Logosului. Și tot ceea ce aparține la con-
stituția substanțială a unei persoane, în
cazul nostru natura omenească a lui Hri-
stos, e vrednic de aceeași adorație ca per-
soana însăși. De aici răsare firesc conclu-
zia, că omenitatea lui Iisus Hristos e
vrednică de adorare numai întrucât e
unită ipostatic cu dumnezeirea Logos-
ului. Căci omenitatea considerată în sine,
adecă fără privire la uniunea ipostatică,
nu constituie obiect de adorare, deoarece
separată de dumnezeire omenitatea e crea-
tură și nu Dumnezeu. Deci nu poate exista
o adorare a lui Iisus decât în totalitatea
persoanei lui divin-umane.

Drept aceea, întrucât natura ome-
nească a lui Iisus Hristos nu-și are per-
soana și maiestatea sa proprie și deose-
bită de cea a Logosului, cultul inimii lui
Iisus adorând inima de carne a Domnului,
este cea mai crasă idolatrie, antropola-
trie sau cordiolatrie.

E uimitor și concludent faptul, că cu-
getarea patristică infierează indirect cul-
tul inimii, când afirmă: „Noi nu adorăm
nicidcum o creatură... ci pe Domnul
creaturii, pe Dumnezeu-Logosul întrupat.
Căci deși însăși carnea în sine este ceva
creatural, totuși ea a devenit trupul lui
Dumnezeu. Noi nu adorăm acest trup des-
părțindu-l de Logos, nici nu smulgem pe
Logos din carnea sa când vrem să-l ado-
răm” (Sf. Atanasie: Ep. ad. Adelphiim, n.
3),¹⁰ iar Sf. Ioan Damaschinul, sinteza gân-
dirii patristice, zice: „Trupul lui Hristos,
în virtutea firii sale proprii... nu este ado-
rat, dar este adorat în Cuvântul lui Dum-
nezeu întrupat, nu este adorat din pricina
lui, ci din pricina lui Dumnezeu-Cuvântul,
unît cu el după ipostasă. Și nu spunem că
ne închinăm unui simplu trup, ci trupului
lui Dumnezeu, adică Dumnezeului întrupat”¹¹

Expresie a unui sentimentalism me-
lodramatic și deviație anormală a unei re-
ligiozități vulgare în decadență (Cf. Lăză-
rescu: O. c., p. 28—38), cultul inimii lui
Iisus — departe de a fi (cum se pretinde)
„ultima expresie a fineții și delicateții ev-
laviei creștinești” — este nu numai o ere-
zie, un neonestorianism cras, ci și o mate-
rializare și sensualizare a adorării lui
Dumnezeu cu totul contrară spiritualității
înalte și pure a cultului ortodox, precum
și spiritului sobru al Ortodoxiei. Prin ideea
și practica ce-i stau la bază, acest cult
distruge întruparea și comuniunea intimă
cu Dumnezeu.

Având la bază pretinsa „zămislire ne-
prihănită” a Maicii Domnului și exaltarea
rolului ei în răscumpărarea neamului ome-
nesc, cultul „inimii neprihănite” a Preacu-
ratei Fecioare cuprinde în sine o erezie tot
atât de gravă, întrucât prin el supravenația
(iperdulia) convenită pe drept Maicii Dom-
nului, se transformă în adorație, care re-
vine numai lui Dumnezeu.¹² Pe lângă acea-
sta, în felul cum se practică este și el tot
o cordiolatrie.

Acesta fiind adevăratul sens și ca-
racter al cultului inimilor, ne mirăm cum
poate pretinde un patron vajnic al lui, că
trecerea dela unațte la Biserica ortodoxă,
este o apostasie: „ați părăsit credința ca-
tolică lepădând prin subscrierea soarta su-
fletului vostru în mâinile unui preot apo-
statat (sic!) dela credința adevărată”. Mai

¹⁰ Citat la Pohle: O. c. p. 159.

¹¹ Dogmatica IV, 3. Trad. de D. Fecioru. Ed.
H-a București 1943, p. 279 sq.

¹² Cf. Guettée Wladimir: Expunerea doctrinei
Bisericei ortodoxe. Trad. de Iosif Gheorghian. Ed.
III-a, București 1901, p. 167 sq.

INFORMAȚIUNI

INTERNE:

Mulțămire înalt Prea Sfinția Sa
Mitropolitul nostru *Nicolae* mulțămeste
și pe această cale, numeroșilor cre-
dincioși, preoți și protopopi, cari i-au
trimis felicitări și i-au făcut urări de
ziua numelui și împărțându-le arhie-
reștile Sale binecuvântări, le face tu-
tutor urări de prosperitate și fericire
de sf. Sărbători ale Crăciunului și
Anului Nou.

Ședința plenară a Academiei R. P. R.
Academia R. P. R. a ținut o ședință
plenară la care au participat membrii ac-
tivi, onorifici și corespondenți, în frunte cu
președintele de onoare al Academiei R. P. R.
prof. Dr. C. I. Parhon. Prima parte a ședin-
ței a fost consacrată comemorării lui Alex.
Vlahuță, dela a cărui moarte s'au împlinit
29 de ani. D. D. Panaitescu-Perpescius a
făcut o comunicare, evidențiind personali-
tatea omenească și creatoare a lui Vlahuță,
care de curând a fost ales membru onorar
post-mortem al Academiei R.P.R. A urmat
comunicarea dlui Valeriu Novacu, privind
depunerea la Pantheon a rămășițelor pă-
mântești ale lui Paul Langevie și Jean Pe-
rrin, două glorii ale științei franceze.

Asistența pe care Statul o acordă
Studentilor, ca: burse, ajutoare, întreținerea
în cămine și cantine, editare de cursuri sau
alte asemenea înlesniri, se organizează, co-
ordonază, îndrumază, supraveghează și
finanțează de Ministerul Învățământului Pu-
blic, chiar și atunci când instituția de învă-
țământ respectivă s'ar afla în administrația
altui minister decât cel al Învățământului
Public. Asistența medicală se organizează
de Ministerul Sănătății, în colaborare cu
Ministerul Învățământului și U.N.S.R.

Pe lângă primăriile comunelor urbane
s'au înființat Oficii de închirieri, care vor
face recensământul apartamentelor și vor
rezolva cererile de închirieri ale oamenilor
muncii.

În Palatul Republicii s'a deschis Joi
9 Dec. a. c. prima expoziție anuală de stat
a artelor plastice. Participă cca 150 pictori
și 60 sculptori din toate unghiurile țării cu
vreo 250 picturi și 80—90 sculpturi.

EXTERNE

Congresul F.D.I.F., care s'a ținut la
Budapesta între 1—7 Dec. a. c., s'a încheiat
prin'un „manifest pentru apărarea păcii”.
Prin această femeile din cele 46 țări re-
prezentate la Congres își iau obligația de a
lupta „și mai intens și mai hotărât pentru
pace, democrație, securitate și independența
națiunilor, pentru fericirea copiilor și cămi-
nelor noastre”. „Dacă toate femeile — și
noi formăm jumătate din populația lumii —
vom strânge rândurile și vom lupta impo-
triva ațățătorilor la război, nu va fi răz-
boi!” — afirmă manifestul.

La 12 Decembrie s'au încheiat lu-
crările primei părți a actualei sesiuni a Adu-
nării Generale O. N. U. A doua parte a
sesiunii se va deschide la 1 Aprilie 1949 în
America la sediul Națiunilor Unite dela
Lake Success

În Comitetul pentru chestiunile so-
ciale, umanitare și culturale, (O.N.U.) dele-
gația sovietică a propus folosirea științei
pentru pace, progres și democrație și nu
pentru scopuri agresive. Anglo-americanii
au respins această propunere.

bine ar face dacă s'ar lăsa frământat de
întrebarea: Nu cumva P. S. Sa, ca mare
sprijinitor și propagator al cultului inimii
(idolatrie și destrămurător al întrupării, care
e baza creștinismului!), a trecut — în iper-
zelul său iezuitic de a fi pe placul papei
dela Roma — dela ultramontanism și iper-
catholicizare, la apostasie. Căci a deveni
ortodox este a reveni la credința cea a-
devărată, la credința ecumenică, neschim-
bată și nefalsificată, pe când a da crezare
inovațiilor cultice și doctrinare ale catolicis-
mului însemnează a rătăci pe cărările unei
dogmatizări arbitrare, lipsită de orice fun-
damentare scripturistică și patristică, a pune
sub egida Duhului Sfânt născocirile minții
umane. Prof. Dr. C. Sârbu

Comitetul politic special (O.N.U.) a
hotărât reexaminarea cererilor de admitere
în O.N.U. a României, Albaniei, Bulgariei,
Jugoslaviei și Mongoliei, conform propunerii
delegației sovietice, cu toată opoziția dele-
gațiilor anglo-americani.

Planul „Bernadotte” de împărțire a
Palestinei a fost respins,

Comitetul special a început la 29
Noemvrie a. c. discutarea problemei princi-
piului unanimității marilor puteri în Consiliul
de Securitate. D. A. I. Vășinski a arătat că
dacă principiul unanimității ar fi anulat, O.N.
U. ar fi amenințat cu distrugerea.

La 5 Decembrie au avut loc în sec-
torul occidental al Berlinului alegeri pentru
Consiliul municipal al acelei sector. Mare-
șalul Sokolovski, comandantul suprem al
administrației militare sovietice din Germa-
nia, a protestat pe lângă comandanții mili-
tari ai puterilor apusene pentru această
scindare administrativă a Berlinului, susți-
nând principiul administrării lui unitare. În
zona sovietică există un primar general și
un consiliu interimar al Berlinului.

Dorința anglo-americanilor de a retro-
ceda industriile din Ruhr foștilor patroni na-
ziști, spre a le transforma într'un arsenal al
războiului de agresiune, întâmpină rezistența
poporului francez, care nu vrea să renunțe
la garanțiile securității sale.

Forțele populare chineze ocupă noi
teritorii și orașe în China. Kuomintangul a
făcut apel la ajutorul Americii.

Nr. 9018—1948.

Comunicat

Aducem la cunoștința P. C. Preoțimi
și a cântăreților bisericești din cuprinsul
Arhiepiscopiei noastre, că pentru acorda-
rea ajutoarelor de căsătorie, de naștere, de în-
mormântare și a indemnizațiilor pentru copii,
Onor. Minister al Cultelor prin adresa cu
Nr. 16.722—1948 cere următoarele acte:

I. Ajutoarele de căsătorie:

1. Extrasul de căsătorie eliberat, de
primăria respectivă, *timbrat legal*.
2. Declarația, în dublu exemplar, dată
de cel în cauză, certificată de primărie sau
protoierie, *timbrată legal*, din care să se
constate că soția este sau nu funcționară
și dacă a primit sau nu dela instituția unde
funcționează ajutorul de căsătorie.

II. Ajutoarele de naștere:

1. Extrasul de naștere eliberat de pri-
măria respectivă, *timbrat legal*.
2. Declarația, în dublu exemplar, dată
de tatăl copilului, certificată de primărie
sau protoierie, din care să se constate că
soția este sau nu funcționară și că a pri-
mit sau nu ajutorul dela instituția unde lu-
crează. *Această declarație trebuie să fie
timbrată legal*.

III. Ajutoare de înmormântare:

1. Extrasul de deces, eliberat de pri-
măria respectivă, *timbrat legal*.
2. Certificat, în dublu exemplar, eli-
berat de primărie, din care să se constate
cine a suportat cheltuielile de înmormân-
tare, având dreptul la rambursarea lor.

IV. Indemnizațiile lunare pentru copii — ajutoarele familiare

Extrasul de naștere al copilului, eli-
berat de primăria respectivă, *timbrat legal*.
Prea C. Preoțime se va conforma în-
tocmai în cazurile când adresează Con-
siliului arhiepiscopesc cereri pentru asemenea
ajutoare.

Pentru fiecare ajutor se va înainta
cerere deosebită.

Ajutoarele nu se pot cere direct dela
Onor. Ministerul Cultelor.

Sibiu, 10 Decembrie 1948.

Consiliul Arhiepiscopesc

Redacționale

P. C. Părinte Dr. Emilian Vasi-
lescu, fiind chemat la București pro-
fesor și Decan al Facultății de Teo-
logie, redacția Telegrafului Român este
condusă provizor, până la numirea unui
redactor-prim, de redactorul secund
C. Păr. Dr. N. Mladin.

URARE. De sfințele sărbători
ale Nașterii Domnului, urăm colabo-
ratorilor, cititorilor și sprijinitorilor
„Telegrafului Român”, sărbătorile cu
pace și bucurie întru mulți ani.

Nr. 8864—1948.

Aviz important

Pentru parohiile fost mixte, cari au
acum doi preoți, dispunem următoarele:

Parohiile revenite la ortodoxie, pre-
cum și cele vechi ortodoxe, rămân deo-
camdată cu vechea lor configurație, iar
preoții își păstrează drepturile ce le-au avut.

Vom lua în curând dispozițiuni gene-
rale pentru o nouă arondare. Fac excepție
dela această normă generală, parohiile în
care Consiliul nostru arhiepiscopesc a luat
măsuri speciale.

Sibiu, 14 Decembrie 1948.

Consiliul Arhiepiscopesc

Dela Administrația Telegrafului Român

Publicăm, în continuare, lista parohiilor
care și-au plătit abonamentul pe anii 1947
și 1948 în ultimele săptămâni:

Cheia Ribîța, Moeciul de sus, Holbav,
Mercurea-Ciuc, Vingard, Racoșul de jos, Lu-
doșul-mare par. II, Ruși-Hateg, Cinciș, Șeica-
mare, Apold-Sigh., Buzd, Satu-nou, Hălchiu,
Tălmăcel, Hundorf, Idiciu, Brașov-Blumăna I,
Chichiș, Sf. Gheorghe, Rupea, Cisnădie, Căr-
piniș-Brașov, Mihai Viteazu, Oarda de sus,
Berghiu, Ernea, Oraștioara de sus, Bobalna,
Drașeni, Feldioara-Brașov, Crihalma, Lisa,
Ațel, Livezeni, Răchita, Cornești, Șaeș, Căi-
nelul de sus, Săliște I, II, III, Comana de jos.

Mulțumim călduros P. C. Parohi res-
pectivi și nădăjduim că pilda acestora va fi
urmată de toate parohiile și abonații **Tele-
grafului Român**. Altfel, ne vom vedea
siliți să trimitem ziarul cu ramburs, în pri-
mul rând pentru abonamentul pe 1947, în-
cercând astfel plata abonamentului cu chel-
tuielile de ramburs.

1—2

Concurs

Se publică concurs, cu termen de 30
zile dela prima publicare în „Telegraful
Român” pentru parohia vacantă de cl. II-a
DOBOLII-DE-JOS, prot. Sfântul Gheorghe.

I. Beneficii:

1. Salariul dela Stat.
2. Locuința în casa parohială, com-
pusă din 3 camere, bucătărie și dependințe
cu grădini.
3. Sesiune arabilă în extindere de 18
jugăre cadastrale (12 jug. arabil și 8 fânaț).
4. Stola uzitată în parohie.
5. Birul parohial aprobat de Prea Ve-
neratul Consiliu Arhiepiscopesc.

II. Indatoriri:

1. Preotul ales este obligat a-și inde-
plini toate datorințele preoțești și pastorale,
a predica regulat în fiecare Duminecă și
sărbătoare.
2. A face catehizația elevilor și tine-
retului.
3. A îngriji sufletește credincioșii din
filia Ilieni.

Cei ce doresc să ocupe acest post,
întru cât vor avea calificațiunea cerută
pentru parohii de cl. II-a, precum și bine-
cuvântarea arhierescă, să-și înainteze ce-
rerile adresate Oficiului protopopesc din
Sfântul Gheorghe.

Candidații se vor prezenta, cu prea-
labila incunoștințare a protopopului trac-
tual, în vreo Duminecă sau sărbătoare, în
sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în
tipic, cântare și predică.

Sf. Gheorghe în 16 Noemvrie 1948.
Oficiul protopopesc ort. Sf. Gheorghe, în
coînțelegere cu Consiliul parohial.

Protopop Petru Boeru
adm. protopopesc.

ANUNȚ

La întreprinderile noastre grafice se
află vacant, cu data de 1 Ianuarie 1949,
postul de **contabil**. Cererile se înaintează
la Comisiunea Administrativă a Tipografiei
și Librăriei până la data de 28 Dec. 1948.

Comisiunea Administrativă